

Prohlášení ideologické komise revoluční socialistické strany.

Jelikož odpor československého lidu proti reakční politice byrokratického mocenského vedení⁺ nejen neustává, ale nabývá nových forem, obracíme se jménem Revoluční socialistické strany k československé veřejnosti. Náš program a náš cíl je možno vyjádřit jedinou větou: aby naše budoucnost byla budoucností svobodného lidu, který by byl pánem svého osudu, je třeba, abychom byli všichni aktivní, uvědomělí a odvážní, neboť svobodu není možno získat jako dar, ale nutno si ji vybojovat.

Nedávno byla v našich zemích rozšířená⁺⁺ výzva k československé veřejnosti s tím, aby 21. srpna:

- nikdo nepoužil veřejných dopravních prostředků;
- nikdo nekupoval noviny a časopisy;
- nikdo nenakupoval; nutné nákupy je nutno učinit den předem;
- nikdo nešel do kavárny, do biografu, do divadla;
- všichni přestali na pět minut pracovat ve dvanáct hodin;
- automobily zastavily rovněž ve dvanáct hodin, aby rozsvítily světlomety a zapnuly houkačky;
- se rozezněly tovární sirény;
- byla vyzdobena místa, kde padly oběti 21. srpna a následujících dní;
- byla vyzdobena místa, která vyvolávají vzpomínky na boj našeho lidu za svobodu.

+ Zde a v následujícím textu používají autoři v českém textu originálního výrazu "byrokratické centrum" nebo "mocensko byrokratické centrum", nebo pak slova "centrum" v pejorativním významu.

++ Tzn. v Čechách, na Moravě a na Slovensku.

Jsme přesvědčení, že československý lid, který pochopil tuto výzvu a který ji nadšeně rozšířil po celé zemi, bude slavit toto výročí tak, jak se sluší a dokáže - mocensko-byrokratickému vedení a rovněž tak sobě - , že není poražen, že se rozhodl bojovat a že k tomu má své prostředky. Právě proto je zapotřebí, aby 21. srpen měl odhodlaný a bojovný charakter, neboť tento den neměl být pouze dnem smutku a pietní vzpomínky, ale i ke dnem odporu.

Zdá se, že ti, kteří se obrátili k československému lidu s výzvou k protestu, neměli v úmyslu tím, že by se drželi slov této výzvy, vyloučit případné jiné akce, které by mohly vyplynout ze situace. Domníváme se, že by se mohlo jednat o protestní hnutí: schůze pracujících v podnicích a na pracovištích v pracovní době a rovněž tak po pracovní době; mohlo by se také jednat o prodloužení a opakování politických stávek. Týden od 21. do 27. srpna poskytuje příležitost uspořádat řadu akcí, jako je oslava prvního výročí XIV. sjezdu KSČ, zdařilé hodinové stávky; vzpomínka na hanebný diktát Moskvy a na zradu tehdejšího mocenského vedení. Je to příležitost ke zveřejnění dokumentů o tomto slavném týdnu, kdy se československý lid vzbouřil, kdy se rozhodl postavit se na odpor, kdy proti síle tanků a samopalů odporovali silou rozumu a slova, proti lžím pravdou, proti útlaku a násilí ideálem svobody. Neboť význam srpna, jeho pozitivního aspektu, spočívá v samostatné aktivitě našeho lidu, v jeho rozhodnosti, odvaze a důvtipu.

Odpor se nemůže omezit jen na 21. srpen a na dni, které následovaly; tento odpor proti HUSÁKOVĚ politice teroru, - teroru, který roste a svírá celou zemi, musí být, při zachování jeho masového charakteru, organizován a upřesňován; do této práce se musí zapojit každý, jinak bychom byli zbaveni perspektiv na dlouhá léta. Proto je třeba postupně vypracovat program vašeho podniku, na vašich pracovištích, - je totiž na vás, abyste pak formulovali budoucí hospodářskou politiku, - budete to vy, kteří budou znovu ovládat jediným a absolutním způsobem výrobní prostředky, na kterých pracujete: nástroje, stroje, zařízení, dopravní prostředky, půdu. Myšlenky, které vzejdou z vašich diskusí je třeba napsat, vyvěsit a pokud možno rozmnožit, sdělit je pracovníkům na jiných pracovištích, rozšířit je v městských čtvrtích a v obcích. Je vaším právem a povinností vědět, jak pracuje vedení vašeho závodu, jaké tlaky jsou na vedení vykonávány ze strany nadřízených orgánů (vedení podniku a sdružení, ministerstvo, stranický aparát apod.), znát ceny surovin, ceny výrobků a jejich určení. Je vaším právem a povinností vědět, zda pracujete pro spotřebu nebo pro jinou výrobu nebo zda pracujete pro sklad - vědět jaké ztráty vznikají v důsledku výpadku, způsobených špatnou dopravou materiálu nebo v důsledku oprávněné nechuti dělníků pracovat. Je nezbytné vědět, jaké renumerace (odměny, prémie apod.) dostávají pracovníci hospodářského vedení. Vaším plným právem je dožadovat se prostřednictvím závodních výborů ROH a znát do poslední podrobnosti skutečnou finanční bilanci a hospodaření vašeho podniku. Je to právo na dělnickou kontrolu, chopte se sami iniciativy toto právo hájit; zveřejňujte poznané skutečnosti

a informujte o nich všechny pracovníky, poněvadž jen tak můžete proniknout do problematiky vedení podniku, abyste byli v budoucnu schopni tento podnik spravovat a řídit. Je absolutně nutné odmítnat jakoukoliv "účast" na vedení závodu a podniku. Podnikové rady pracujících (stávající), které nemají a v nynějším systému nemohou mít skutečný vliv na hospodářské vedení, nemohou jménem pracujících přijímat spoluodpovědnost za nynější hospodářskou politiku, která směřuje k naprostému nezdaru. Nejde nám o účast na řízení, ale o dělnickou kontrolu dnes a o řízení hospodářství samými pracujícími zítra - to je náš program po převzetí politické moci československým lidem. Zároveň je mimořádně důležité se spojit s pracujícími jiných podniků a rovněž tak s pracujícími ve stejném oboru (stejný odborový svaz). Toto spojení je nutno navázat také ve společenském směru - bez zřetele na příslušnost k té či oné odborové organizaci. Jestliže jsou v KSČ horizontální kontakty zakázány, pak v podmínkách práce ROH máte plné právo navazovat styky, vyměňovat si informace a zkušenosti, spojovat se ke koordinaci svých akcí bez zřetele na odborovou příslušnost.

Výhradně vaše aktivita je skutečnou zábranou vůči postupnému totalitnímu ovládnutí našeho života, vůči nejčernějšímu stalinismu. Pouze odpor, jednota nás všech může byrokratickému vedení zabránit v tom, aby potlačovalo studenty, intelektuály, odboráře, každého z nás. Politické procesy se provádějí obtížně v takové zemi, kde jsou pracující rozhodnutí vstoupit do stávky a tak protestovat proti těmto procesům, akce v podobě stávek mohou mít pro byrokratické vedení ve skutečnosti ničivé důsledky. Tento společný a jednotný

odpor - to je hlavní zásada naší Revoluční socialistické strany. Za podmínek lidové aktivity je možné vytýčit koncepcce, konfrontovat je s koncepcemi jiných a korigovat je v rámci vzájemné diskuse: v atmosféře strachu a politických procesů nemůže být tato strana ničím jiným, než malou izolovanou sektou rezignovaného a dezorientovaného obyvatelstva, zbaveného perspektiv, a stěží může mít nějaký vliv. Nikoliv naše strana, ale každý z nás je zárukou budoucího vývoje naší společnosti. Každý musí uvažovat, co dělá a co může udělat pro naše osvobození.

Zdá se, že cenné zkušenosti, vyplývající z ledna 1968, ještě žijí při nejméněm v myšlení lidí; je to vítězství nad strachem, je to vůle pracujících rozhodovat o svém vlastním osudu, je to svobodná diskuse bez cenzury a předpisů, je to konfrontace různých názorů, koncepcí a programů, je to myšlenka, aby odbohy byly skutečným nástrojem ochrany pracujících a ne převodovou pákou byrokracie k provádění útlaku.

Na druhé straně jsme se vyléčili z jistých iluzí: již nevěříme mýtu zákonnosti, poněvadž víme, že byrokracie používá zákonů ve svůj vlastní prospěch a proti zájmům lidu a my jsme připraveni porušovat tyto protilidové zákony (spojovat legální práci v odboch, v KSČ s ilegální prací a postupně, jestliže to bude zapotřebí, opustit legální formy boje). Nevěříme v uskutečnění hospodářské reformy v rámci existujícího systému, poněvadž její dynamika ohrožuje zájmy národní a mezinárodní byrokracie, která nevyklidí své pozice dobrovolně. Decentralizační tendence podněcují samostatnou aktivitu lidu, která je pro byrokratický režim

smrteľným nebezpečím a podporujú tendence k prevzatí moci v podnikoch a na pracoviskách ze strany podnikových rád pracujúcich, ktoré nebudou zodpovedné ani voči ministerstvám ani voči byrokratickému vedení. Nevěříme Akčnmu programu Komunistické strany Československa; víme, že je humánní a že byl psán s nejlepšími úmysly a že s ním můžeme v mnoha bodech souhlasit; ale my si uvědomujeme, že se jedná o program liberálního křídla vedení KS Československa a že jeho cíle se musí dostat do rozporu (a to jsme viděli v srpnu) s cíli mezinárodní byrokracie, řízené vládci Kremlu. Srpnová invaze prokázala, že tento program je neplatný, poněvadž je neuskutečnitelný. Nevěříme již systému, kde by vedení (ani tak humánnímu jako bylo DUBČEKOVO) mohlo rozhodovat za pracující bez nich, poněvadž pracující musí sami rozhodovat o svém osudu. Nevěříme v možnost existence socialismu v jedné zemi, nevěříme ani tomu, že by mohla být zlomena moc byrokracie v malém izolovaném Československu, které by pak "šlo vlastní cestou" k "socialismu s lidskou tváří". Neboť socialismus je jeden a jeho tvář je lidská, jinak to není socialismus. Nevěříme v neutralitu, poněvadž ve světě, kde probíhají sociální zápasy, nemůžeme zůstat neutrální, jako jsme byli v roce 1956, ani jako v srpnu 1968 byli Poláci, Maďaři a Němci - to není neutralita, to je zločin. Nevěříme v pomoc OSN, nevěříme v "mírové soužití" mezi imperialismem a kontrarevolucionáři v Kremlu.

Věříme jen sobě, našemu vlastnímu úsudku, našim schopnostem a silám. Když říkáme my, pak nemyslíme pouze dělníky, techniky, rolníky, studenty a inteligenci našich zemí, ale všechny, kteří mají stejné sociální

postavení bez ohledu na to, v které části světa, poněvadž jsme pochopili, že náš boj a organizační formy musí mít mezinárodní charakter. Naše situace se velmi málo liší od situace pracujících v "lidových demokraciích", které jsou našimi sousedy (s nimi se musíme spojit), stejně tak se málo liší od situace lidí v SSSR, kde je někdy sociální útlak doprovázen útlakem národnostním (na Ukrajině, v Pobaltí, v Zakavkazsku a jinde). Ačkoliv politické uvědomění národů těchto zemí je často nižší než u nás - a nejnižší je právě v Rusku - to jsou naši spojenci, to jsou naši bratři, kteří se postupně stanou našimi soudruhy v boji, stejně jako francouzští a italští dělníci, stejně jako utlačovaní lidé v Africe a v Jižní Americe, stejně jako pracující celého světa.

Pokusíme se analyzovat charakter našeho systému. Ani minutu se nelze domnívat, že by se jednalo o socialismus (a nehovoříme pouze o Československu). Jestliže tento systém zkoumáme, pak musíme nepochybně dospět k závěru, že protibyrokratická, skutečně socialistická revoluce je nutná. Ukazuje se, že československá komunistická strana a odbory jsou spoutány směrnicemi a příkazy, které přicházejí shora, takovým způsobem, že jsou ochotny je přijímat. A tyto organizace se postupně stávají nástroji byrokratické moci, jako je státní aparát, hospodářský aparát, policie, armáda, soudnictví.

Z toho plyne:

1. Zachovat si dosažené pozice v odborech (ZV ROH). Musíme si je zachovat, poněvadž z těchto pozic je možné

zabraňovat útlaku a hájit zájmy zaměstnanců proti nadřízeným orgánům. Nicméně si však nesmíme dělat iluze a domnívat se, že by odbory a KSČ se mohly stát účinnými revolučními nástroji pracujících. Je nepochybné, že rozhodující bude boj samostatných organizací pracujících. Je nepochybné, že rozhodující bude boj mezi samostatnými organizacemi^{mi} pracujících a byrokratickou mocí. V současné situaci - hlavně v odborech - mohou určité skupiny (frakce) ve výbo-
rech ROH prosazovat linii provádění akcí proti konser-
vativní menšině, která se může cítit vázána stranickou disciplínou. V četných stranických organizacích je možno zcela bojkotovat směrnice, přicházející shora, vyčkávat rozpuštění a připravovat jiné formy boje pro období po rozpuštění (tzn. ilegální práci revoluční strany, jejíž organizace by byla přísně tajná). Muselo by se ze zásady připustit a uznat za správné, že členové nebudou z KSČ vystupovat dobrovolně, ale nechají se vyloučit. Byrokracií to způsobí značné obtíže a současně to přispěje k roztržnění sil: na ty, kteří budou pokračovat v boji, na ty, kteří se stáhnou do soukromí a na ty, kteří se postaví za HUSÁKA.

2. Postupně vytvářet ilegální skupiny, které budou pracovat paralelně legálně v ROH a v KSČ a jestliže my tam ztratíme naše pozice, budou tam tyto skupiny pokračovat v ilegální práci, o níž jsme již hovořili. Je důležité, aby členové těchto skupin měli kontakt s pracujícími, nikdo však nesmí vědět, že patří k takové skupině. Musí mít styk s pracujícími jiných podniků a v případě kontaktů mezi dvěma ilegálními skupinami jiných podniků musí být tyto styky sajišťovány pouze dvěma soudruhy s tím, aby se omezilo nebezpečí prozra-

zení. Vyhybat se přechovávání tištěných dokumentů v bytech a na pracovištích, více než na zápisník s adresami se spolehejte na svou paměť. Shromažďujte informace, scházejte se, rozšiřujte tyto informace, vylepujte plakáty s těmito informacemi. Nenechme se uzavřít do našeho soukromí, neohýbejme zbaběle záda. Atmosféra na pracovištích závisí na naší odva-ze a na naší inteligenci. Jsme ve velké většině a proti nám stojí pouze hrstka lidí.

V současné době probíhá v naší straně diskuse o různých možnostech programu pro celou společnost. Podle našeho názoru se jedná o model socialistické společnosti, samosprávné, o demokracii výrobců. Jedná se o postupnou realizaci starých ideálů svobodných lidí, ideálů svobody, rovnosti a bratrství, kterých je možno dosáhnout jen potlačením rozdílů mezi třídami a vytvořením podmínek, aby každý jednotlivec rozhodoval o svém životě, o své práci a jejích výsledcích. Ale aby naše společnost mohla dosáhnout těchto socialistických cílů, jsme o tom přesvědčeni, - že projít revolučním procesem, musí plně potlačit byrokracii jako společenskou vrstvu, tzn., že jí musí vyrvat její politickou a hospodářskou moc. S tím je spojeno potlačení celého mocenského aparátu, zejména státní tajné bezpečnosti, armády, tzv. Lidových milicí a censury, prostě rozbití státního aparátu: s tím je spojeno všeobecné ozbrojení lidu. Pracující lid, který stejně převezme moc, se bude moci uskupit podle svých zájmů v různých organizacích, které budou mít své rozdílné koncepce a programy. Lid vyjádří svou vůli prostřednictvím vlastních institucí, které nebudou závislé na jedné straně - budou to rady na pracovištích, ve sdruženích, bude to ústřední výbor pracujících

a rovněž tak samosprávné orgány lidu ve městech a na vesnicích. Tyto rady již nebudou odpovědny byrokratickému vedení, ale pracujícím, kteří sami budou - v atmosféře svobody slova a svobody tisku, svobody shromažďování a spolčování - zárukou, že jejich zástupci vyjadřují zájmy lidu. My však víme, že lid našich zemí nebude moci jít touto cestou sám: zeměpisná poloha a hospodářská situace to nedovolí, nepřipustí to mezinárodní byrokracie řízená Kremlem. Revoluční proces se musí rozšířit do jiných zemí; v budoucnosti chceme žít a pracovat ve shodě s lidmi těchto zemí. Ale naše střední a východní Evropa se již nemůže nadále odlišovat od jiných zemí - socialismus zahrnuje solidaritu a bratrství lidí celého světa. Sympatizujeme proto s těmi, kteří bojují proti útlaku a za svobodu, s latinsko-americkými partyzány, s francouzskými studenty a dělníky, kteří v květnu 1968 předložili pracujícím západní Evropy socialistickou alternativu jejich budoucnosti, s Vietnamci, kteří bojují proti americkému imperialismu. Poněvadž svět je jen jeden, musí se lidé rozhodnout pro alternativu NIXONA, nebo BREŽNĚVA a FRANCA, tzn. pro alternativu pasivity, strachu a nesvobody, nebo pro alternativu svobodné, socialistické společnosti. Věříme, že československý lid, zaujme při tomto rozhodování čelné místo. Náš program se neustále tříbí; rozpory a napětí v našich zemích mezi dělnickou třídou, inteligencí, studenty a rolníky na straně jedné a byrokracií, řízenou promoskevským vedením, na straně druhé, se musí zostřit a budou mít jistě vliv na zdokonalení programu. Takto chápeme třídní hledisko v tomto historickém období.

Tento program může být realizován pokrokovými skupinami dělníků, techniků, intelektuálů a studentů pouze tehdy, když vynaloží úsilí a zorganizují se. Organizace během svého formování musí pracovat společně a provádět společné akce, i když je jejich koncepce a program odlišný, musí se sdružit ve Frontě lidového odporu. Někteří z vás snad vstoupí do naší strany, postupně naleznete spojení. Jsme pro spolupráci s jinými organizacemi a stranami.

V lidovém odporu zaujímá mládež nepochybně významné místo; není vázána povinnostmi a rodinnými starostmi. Na druhé straně byla nejcitelněji zasažena: byla zbavena perspektiv a znovu ztratila svá práva. Byrokracie se přesvědčí, že tato mládež, zbavená práv, představuje v dějinách hlavního činitele a hlavní sílu.

Toto je náš program pro nastávající období:

1. Udržovat a podporovat všemi prostředky aktivitu lidu, nezávislé akce pracujících, vzájemně se informovat a udržovat úzké styky s pracujícími jiných podniků.
2. Uchovat si získané pozice v Komunistické straně Československa, v odborech, na pracovištích.
3. Současně vytvářet malé skupiny na základě nejprísnějšiho utajení. Tyto skupiny sdružovat, koordinovat, v jejich rámci vytvářet program boje proti byrokracii a dobytí moci, jakož i program budoucí socialistické společnosti.

Srpen 1969

Ideologická komise ústředního výboru Revoluční socialistické strany Československa.

Čti - rozmnož - a dej dále!